

BARS-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egészévre 10.—
félévre 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem örzünk meg.

A népért a néppel!

Ira: KOPERNICZKY KORNÉL

A Szechenyi Magyar Kultur Egyesület vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést Budapesten. A kereskedelmi és iparkamara díszes tanácssterme ezalkalommal szokatlan új képet mutatott. Ezen az új képen a magyar nemzeti társadalom minden színe: arisztokraták és kisgazdák, tisztviselők és munkások, tanítók és iparosok, nők és férfiak elegyedtek egységes nemzeti képpé. A visszacsatolt Felvidékről 92 SZMKE-fiók ilyen változatos személyi összetételben, mégis a legnagyobb harmóniában összedobbanó szívvel képviseltette magát. Ezeralkommal nem foglalkozási ág, nem osztály, még kevésbé politikai párt hangja csendült fel a kamara tanácstermében, hanem a magyar nemzeté. Mert azok az óhajok, amelyek a SZMKE-ben a fent vázolt összetételénél fogva elhangzanak, nem egy osztály, nem egy szakma, nem egy politikai párt vágyálmait fejezik ki, hanem a nemzetét, mindazokét, akik rádobbantak arra, hogy hasánnak és a nemzeti társadalomnak a Legnagyobb Magyar azellemében kell újraalakulni.

Kétévtizedes kisebbségi életének elég ideje volt a felvidéki magyarságnak gondolkodni utja irányá és céljai felett. Ez az idő nálunk bensőséges lelki gyakorlat, önvizsgálás és megunkbaszállás volt. Ugy fogtunk össze magyarok a SZMKE-ben, mint a keresztények a templomban, ahol a rangot le kell vetni az ajtóban és csak az áhitatos lelket szabad bevinni az Ur szent színe elé.

Ami az ugynevezett felvidéki szellemben jó és időálló volt: az ma már egyedül csak a SZMKE-ben található meg s a területi felszabadulás nyomán járó szabadabb tevékenységével a SZMKE ezeket az új életnedveket peremzeti szét má már nem csak egy szűkben elhatárolt területen, mint a cseh megszállás idejében, hanem az egész egyetemes magyar életben indította el az erjesztő kovász hatását.

Nemzeti missziós munkáját ezzel a tömör rövid mondattal jellemezhetjük a legkifejezőbben: A néppel a népért! Ez az egyetlen magyar egyesülés, amelyben nincsenek disz-elemből és tisztelbeli tisztisgek, amelyek társadalmi lényt árasztanak viselőikre. A SZMKE-ben csak dolgozó magyarok vannak. A SZMKE nem mozdulatlan keret, mint egyesületünk legtöbbje, hanem alkotó vágyakkal telített eleven mozgalmasság, amely tudatos elhatározottsággal le száll az élet mélysegeibe is, hogy megkeresse a sajátos feladatainak és céljainak megfelelő munkásokat és azokat beállítsa tevékenységbe. Vezetőségében az arisztokrata mellett helyet foglal a gazda és a munkás, mert nem a rang a lényeges, hanem egyedül csak a különböző osztályokban jelentkező hasonlócsú nemzeti akaratok egyetlen erőbe duzzasztása a magyar nemzeti fejlődés motorjának meghajlítására és állandó üzemben tartására.

Hej, de sok egyesület él hazánkban (vá-
roink bizonyára vezet az egyesületek statisztikájában), de vajjon hány lehet azon egyesületek száma, amelyek munkássága mar-
rádandó nyomot vágnak a nemzeti életben? Ezekről mondta Schubert Tódor, a SZMKE

országos elnöke közgyűlései megnyitójában, hogy a „régí u. n. boldog béke években nálunk általánosságban nem volt komoly szerepük az egyesületeknek. És a kor meg-
ledezett Szechenyi tanításairól és az egyesületekben inkább csak szórakozó helyeket látott. Nem ismerték fel azeknek nagy jelentőségét: inkább keretek voltak, belső tartalom nélkül. Trianonnak kellett jönni és utána sok nehéz esztendőnek eltelni, hogy az egyesületek nagy fontosságát felismerjük és nemzetünk életének és fejlődésének szolgálatába állítsuk. A kisebbségi sorsban az 1930 as évek közepén foglalkoztunk mi már az egyesületeknek közös irányítás alá helyezésével, az egységes nemzeti közszellem kialakítása céljából. Bár a kisebbségi magyarság az idegen hatalom nyomása alatt gyengébb volt, mint ma az önálló állam keretében, törekvéseit mégis siker koronázta. Ha intézményesen nem is sikerült az egyesületek közös körponti irányítása, de a nagy cél: a nemzeti öntudat és az egységes nemzeti közvélemény kialakulása megtörtént és ez a két magyar párt egyesülésében kifejezésre is jutott. S ami akkor megtörtént, miért ne történhetne meg ma is! A közvélemény kialakításának azzal kell kezdődnie, hogy a társadalomban tudatosítani kell az egymás iránti megbecsülésnek, az emberi méltóság elismerésének és tisztelésének szellemét. Az kell, hogy az egyik ember a másikat a munkáját, erkölcsi, szellemi értékét elismerje és megbecsülje. Fére a ferde társadalmi felfogásokkal, amelyek elválasztják a magyart a magyartól, keresztényt a kereszténytől. A magyar közszellemnek olyanannak kell lenni, amely lerombolja a társadalmi gógát, a léha uralhatnomságot, gyűlöletet, vagy az elvakult osztály- és párt szempontokat.

A SZMKE az ismeretek és a tudás terjesztésén kívül bele akarja nevelni a nép-
lebbe a nemzeti szolidaritás érzését, azt a közösségi érzést, mely nemcsak a saját egyéni érdekeit, de osztályának érdekeit is alá tudja rendelni a nemzet egyetemes érdekeinek. Érezni kell minden magyar embernek, hogy a nemzet életében ma minden mindennel a legszorosabb kapcsolatban van és egyetlen csavar megmozdulása veszélyeztetheti annak a gépezetnek zavartalan működését, melyet Államnak nevezünk.“

Nagyon találóan jellemezte a közgyűlésen

a SZMKE munkásságát gróf Révay István ügyvezető elnök is, aki azt mondta, hogy a SZMKE már nem is egyesület, hanem a nemzeti mozgalom jeleit viseli magán. Hogy mennyire igaz ez a megállapítás, azt a SZMKE tagjainak a csoportosulása, összehelyezése igazolja.

De figyelemre méltók azok a megállapítások is, amelyeket a SZMKE világnézetéről mondott s ezeket a következőkben foglalhatjuk össze:

A beteges címkorsággal telített és gögös magyaroknak odakiáltjuk, hogy a magyar közönség szempontjából, a magyarság minden egyes tagjának értéke származására vagy foglalkozására való tekintet nélkül szonoz. A SZMKE a napi politikai kérdésekben szigorúan megtartja pártpolitika-feltiltását. Ez a kisebbségi sorsban lett sajáttunkká és ennek társadalomszervezési szempontból való helyességét külön ellenség ellen elért eredményeink már akkor szentesítették. A SZMKE-nek a nemzetiségi kérdésekben vallott álláspontját egyrészt a kisebbségi sorsban nyert tapasztalatok és tanulságok, másrészt a felvidéki magyarok jelleméből folyó lovasági igazságérzés szabja meg. Határozott irányvonalúságot és céltudatosságot hirdetünk a nemzetiségi kérdésben, ugyanakkor a száradokon keresztül való hagyományos megértő magatartást. Parancsoló és kiadulási szempont kell hogy legyen a perem- és szórvány-magyarság mindenekelőtt való erkölcsi, anyagi és kulturális megerősítése. A zsidókérdés tekintetében a SZMKE a faji állásponton áll és a magyar életnek a zsidóságtól való fokozatos megítésítésére törekszik. A bírálathoz maradjunk mindig a gondos építés és konstruktív vonalon. Zárjuk ki a felelőtlen demagógiát, viszont legyünk önértelen szókimondók. Mikor honvédtestvéreink nemzet-töbért és értünk a harcokban élethet és épségüket áldozzák, feleljünk meg az áldozatoságukhoz méltóan itthoni közösségi kötelességeinknek.

Cikktöbket azzal a megállapítással fejezhetjük be, hogy a SZMKE mindenképpen nagy nemzeti missziót teljesít, aminek a kisebbségi élet azzal kezdődött, hogy a magyar nép ősi erőt bányássza és az így nyert energiákat a nemzeti fejlődés szolgálatába állítja Szechenyi szellemi hagyatékának szétosztásával. A magyar nép megérti a törekvést, így bizvást állíthatjuk, hogy ez a munka a népért a néppel folyik. Azért is fogadjuk olyan őszinte bizalommal és megértéssel. Nagy jövője a további fejlődésének lehetőségében rejlik.

Tudnivalók az ellenséges léggömbökről

A rádió is közölte már, hogy Közép-
európa és hazánk fölött ellenséges léggömbök sodornak a légáramlatok. Számítani lehet arra, hogy Magyarország fölött érkező léggömbök száma szaporodni fog. Sikeresen tehát, hogy az ország lakosai ezekről az eszközökről és azok alkalmazási körülményeiről nagy vonalakban tájékozódást szerezzenek és tudják, hogyan kell ellenük védekezni. A léggömbök rombolási célokra különféle eszközöket szállítanak. Másfél és három méter átmérőjű a léggömb feltöltött

állapotban, a burok anyaga tégulakonygumi, néha impregnált selyem. Magyarország területére eddig tulayomérózt csak bádogatartályon, elválté fakorongos magasságbalozó berendezéssel ellátott léggömbszereplvények érkeztek. Ezek kétszáz méter hosszú tartózsinegen kb. 100 méter hosszú acélhuzatvontatnak maguk után, amely ha távvezetékekkel érintkezik, azokat átszakítja, vagy átégetheti. Elképzelhető az is, hogy a bádogatartályokból gyújtó folyadék ömlik ki. A gyújtóanyagokat a léggömb egyébként fosz-

fordarabok alájában, vagy kis számközhöz töltve is leszoríthatja. A támadásnak ez a módja különösen hatásos idején, a száraz nyári hónapokban lehet veszélyes. Az angolok olyan léggömböket is felengedtek, amelyek érintésre robbanó, néhány kilo súlyú aknákat szállítottak. A tartályokból esetleg mustárgáz vagy más mérgező folyadék csepeghet. A lakosság részéről a teendő: bárki szabadon szálló léggömböt lát, ez — a haladási irány megjelölésével — köteles a leg-

közelebbi rendőrnek vagy csendőrnek jelenteni. Olyan, még szállékepes léggömbserelvényeket, amelyek a lélegző színeget már a földön vontatják, a zsinór segítségével óvatosan a föld közelébe, 4—5 méterre a talaj fölé kell húzni és fázos, vagy köhöz kell erősiteni. A léggömb megtalálását ez alkalommal is jelenteni kell, valamint azt is, ha csak egyes alkatrészeit találják meg a léggömbserelvények. A léggömbserelvények szétszedése, fogdosása, elpusztítása tilos!

a mai napig sem ismeri senki a volt bajtársak közül.

Vitéz Somogyváry Gyula, a népszerű Gyula diák „És Mihály harcok” c. regényében többször is megemlékezik a Pálmay-csoportról, mint a legemlékezőbb fegyveres alakulatról.

Ez a csoport tart most Léván, június 28-án nagytáborozást, hogy néhai vezérének, Pálmay Ernő honvédszázadosnak domborművét az öreg lévai honvédtanyában leleplezze. Az ünnepi beszédet az egyik legvitézebb Pálmay-tiszt, vitéz Faragó Ede országgyűlési képviselő a csoport első sebesültje rokkantja mondja, s ott lesz az ünnepen Bars és Hont ezernyi ezer derék magyarja. Léva és Ipolyás, a két visszatért város széldisznában ünnepelhet, a selmecbányai bajtársak azonban csak szívük melegét küldhetik az ünnepségre.

Ds úgy érezzük, hogy a Felvidék derék hősei, akik hosszú hónapokon át egyedül álltak és vívták a nehéz harcot ma különösen jó példaadással lehetnek a kicsinyhitűek, a pártoskodók és megbűvők számára. Sorraiból többen ma is kint vannak alahol Oroszországban, s a harmadik háborújukat vívták akkor, amikor egyekek az esőtől is félték. Pálmay Ernő százados szelleme úgy vigyáz le rájuk, mint ahogy kemény katonavandárok néz le a bronz emlékműről, szemben Vak Bottyán generális egykori lakóházával, az új levénték gyakorlótere mellett. A kuruc hő, a magyar jövő utánunk következő hősei egybeoladnak a derék honvédtiszttel, akinek élete példaadás volt, katonás szelleme kivételesen rövid szemle után hamarosan vissza is tért Budapestre. A szemle eredményét még

SÁGI FARKAS ISTVÁN:

A Felvidék egykori hőseinek emlékünnepe

(Néhai Pálmay Ernő honvédszázados domborművének leleplezése Léván, 1942 június hó 28-án)

1918. novemberében, az „özi rézásás forradalom” katonái szegényítő válságos perciben, amikor az eldobott magyar fegyverek gazdátlanul hevertek uton-útfélen, s egy olyan dicsőregees történelmi multtal rendelkező nemzet legjobbjai félrevezetve, tanácstalanul, a pillanatnyi hangulat hatása alatt állva eldobták maguktól régi erkölcsüket is, a Felvidék egyik legmagyarabban érő kisvárosában, Dobó István egri várkapitány második vára alatt, a Jókai által olyan szeretettel említett lévai vár tévében összedobbantak a magyar szívek és kivézelt utat kerestek a háborúnál is szörnyűbb katalizmusából. Néhai Pálmay Ernő volt soproni 18. honvéd gyalogrezdbeli százados, a Léván állomásozó honvéd géppuskás tanfolyam utolsó parancsnoka, a háboru legendás hírű hőse, aki a világháboru kellős közepén harmadmagával csodákba illő módon szökött haza az orosz fogságából, fegyverbe szállította az önkéntes jelentkezőket. Nagy delogról volt szó: a háberuból hazatért katonákati egységek, fegyelmzett keretbe szorítani, letörni a helyi jelentőségű faluforradalmakat és bátran szembenézni a cseh betöréssel.

Ami kevés helyen sikerült, az teljes mértékben sikerült Léván. A Pálmay-csoport egypár száz katonája mindent feláldozva önként vállalta a további harcot és a lelkes honvédtiszt parancsára szinte lehetetlennek látszó dolgokra is jártsi könnyedséggel vállalkozott. Pálmay századosnak olyan tisztjei voltak, akiknek sorában ott állott vitéz Faragó Ede orsz. gyűlési képviselő, a Nemzetvédelmi Szövetség helyettes elnöke, Schmöll Ede rez vezérőrnagy, Siliárd János író, Árvay József csendőrezvezető, vitéz Hanke Vilmos tüzér, ezredes és egész gárdája a megbízható fiataloknak, akik még nem ismerték a „Nem, nem, soha!” szállóigét, de úgy érezték, hogy a nekik olyan drága felvidéki földből egy talpalatnyit sem szabad idegennek átengedniök.

A háboru utáni történelem egyik legemrezőbb eseménye volt, amikor komor januári éjszakán, összeresított fogakkal oda kellett hagyni azt a várost, amelynek védelmére százan meg százan olyan szívesen áldozták volna életüket, de a „lelelős” magyar kormány kerdesspás nélkül engedte át az ezeréves ösi rögöt, s a katonának engedelmehadni kellett.

Az Ipolyon túl megazabott demarkációs vonalon állt Pálmay Ernő csoportja, számban mindig növekedve, szellemben mindig erősödve, készen arra, hogy az első hívő szóra visszazerezzék az elrabolt területeket.

Léva, Selmecbánya, Ipolyás, Bars és Hont megyék legjobbjai családok, iskolák, állást, mindennapi biztos kenyeret odahagyva álltak a vártan, hogy május utolsó napjaiban megkezdjék felszabadító harcukat, s a haditörténeben is számottevő gyorsasággal, alig két nap alatt egy fegyverrel, idegen segítséggel sokkal jobban ellátott, számbalileg nagy fölényben levő ellenséges csapatból ötven kilométeres frontot visszazerezenek. Az ipolyási áttörés és a további előrenyomulási során közel száz ember életébe került, akiket ezek gyásspompájával tették el különböző helyeken.

A Pálmay-csoport igaz magyar hazaszeretetére jellemző, hogy 1918. novemberétől a felvidéki harcok befejezéséig állandóan ösze-

tartott, soha más katonai alakulatba beolvasttani nem lehetett, s a kommunizmus idején nemzetiszínű szalagot viselt „Eldő Pálmay Csoport!” felirással. A harcok befejezése után megis gyűlt a csoport baja a szedett-vedett politikai megbízottakkal, akik pünkösdi királyságotat kiélvezve igyekeztek a csoportnak kellemetlenkedni. Hogy azonban a Pálmay-név mennyire egyedülálló volt, arra mi sem jellemzőbb, hogy amikor a sebesült Vezér nélkül maradt csoportot 1919. júliusában a hadügyi népbiztos Diószjón megsemmléte, a csapatsnak mindössze negyedrészre jelent meg, a tisztikarból pedig egyetlen tiszt, az is papucsban. A hadügyi népbiztos rövid szemle után hamarosan vissza is tért Budapestre. A szemle eredményét még

Csillaghullást várnak Verebélyen

Féja Tibor riportja a verebélyi zsidókról

Verebély egyike a legősiabb magyar településeknek. Sajnos a történelem viharai megriktitották a magyarság sorait. Sokat vitt el a törökudulás, sokat a nagy kolerajárvány. A lakosság kiégésítésére Luhačovicéről hozták morva telepeseket. Emléküket a Morva uca őzi. Verebély mai szlováksága nagyrészt morva ősök leszármazottjai. Báéesen éltek együtt a magyarokkal. A vidéken közmondászerűen már: „Verebély nem esküdött föl a republikára.” Érdekes története van. Holten esett össze 1919-ben az esküthívővő csehslavok köztársasági közeg eskü olvasása közben. Politikailag a keresztény-socialista párt volt leghatalmasabb pártja a megszállás alatt. Kulturális téren a SZMKKE ben tömörült a magyarság. A SZMKKE nemzetmentő munkáját folytatja most is. Oithona a gyönyörű kultúrpalota. Nagyrészt magyar adófilizerekből építették és a csehek számtékék belőle „örökre” a magyar szót. Hála Istennek tévedtek. Ma a magyar kultúra erős bástyája.

Verebély magyar és szlovák lakószáinak közös ellensége a zsidóság. Rövid évtizedek alatt megszerezték Verebély gazdasági uralmát. A Fő utca házáinak kilencven százaléka került a zsidók kezébe. A jövedelmező ipar és kereskedelmi ágak zsidóknak ontották a pénzt. Pető Zsigmondnak ecet, libőr és rumgyára volt. Szezt szintén zsidó gyártott. Sőr és bernagykereskedő Róth Simon és Rosenzweig Jakab volt. Mint élelmes emberek kicsinyben is mérték az italt. Akadt harmadik zsidó is a Dukesz. A másik Rosenzweig az előkelő nevű Bartalanak vegyesáru nagykereskedése volt. Konkurensa Löwy József volt. A tojás, tolu, nyersbőr és libamáj nagykereskedés Rosenthal Márk számára öntötte a pénzt. Katona Imre és Weisz Gábor pedig a gabonakereskedelmét monopolizálták. A rőfőbőr és a divatárusok mind a „választott nép”-hez tartoztak. Az „igazság” berkeibn, dr. Adler Arnold és dr. Székely tevékenykedtek, mint ügyvédek, dr. Adler Árpád és dr. Ralfmann Gyula orvosok voltak. A hatcági orvoson kívül keresztény nem is volt.

Hál Istennek a keresztények előretörése már megkezdődött. E téren nagy jelentősége

van a szövötkezeteknek. Különösen áldják Verebélyen és környékén a mezőgazdasági szeszgyár szövötkezetet. Ma már ez a kisgazdáknak ontja a hasznót. Káláz község répát termelő gazdá 2 év alatt, a szövötkezet révén megszabadultak nyomasztó adószájkától. Kiútoán működött a hitel és foggyasztási szövötkezet. A tejszövötkezet is rövidesen fellendül. Még kell kapni azonban az egész környéken a tájvasárlási jozot. Magyar kismembek kezébe kerüljön az a haszon, amit hajdan a zsidó Rosenzweig Sándor vágott zsebre.

Azonban még elég zsidó van Verebélyen. Hirtelenben felsorolok egy kettőt. Braun Ármionak vaskereskedése és gépraktára van. Bücherl Henrik óras és ókszerész, Wekzler Henrik vegyeskereskedő, özv. Wolfné szabász, Dukesz Mikus hentes, Fried Kálmán rőfös, Neufeld László zsidó papír-, könyvkereskedőnek és nyomdatulajdonosnak külön fejezetet szentelek bokros üzleti elfoglaltsága mellett arra is van ideje, hogy elássa az Ipartestület titkárságát. Természetesen nem önszletül, hanem busás fizetéssért. Verebély keresztény iparosai máltan panaszokodhatnak, hogy a keresztény Magyarországban még mindig zsidó a verebélyi ipartestületi titkár. A keresztény iparosok és kereskedők fizetik a tagdíjat és évek óta várják a közgyűlés összehívását. Azt is sérelmezik, hogy a verebélyi Ipartestületnek, melynek Neufeld László a titkára, Neufeld László papirkereskedő és nyomdatulajdonos szállítja a papírt, írószert és nyomtatványt.

A zsidó furfangra jellemző eset történt Verebélyen. Az egyik zsidó kereskedő fialete afejárt befeszaltatta. Így szüntette meg az üléshelyiséget, hogy ne lehessen kiszájtítani. Ajánljuk a verebélyi kereskedők figyeimbe, csak sajtátítsák ki. Utóvágra falat nemcsak építeni, hanem kontani is lehet.

Péntek este. Felragyog az égen a zsidó csillag. Lehúzzák a zsidák redőnyjeiket. A Rebekák és Mórok ünnepiben kerügenek a verebélyi Fő-uticán. A zsidó üzletek szombaton is zárva vannak. En halottam holmiféle rendeletről, mely szerint nem zárhatnak be. Ha még fennáll, jó lenne végrehajtani.

Furcsának tartjuk, hogy ennyire kidomborodjon a zsidó ünnepek.

Szombat este ismét felragyog a zsidó csillag. Az aranyifjak ingujjukat feltűrve megkerdik a kárya csekkat. Két garda nézi őket. Az egyik megszólal: „De jó dolguk van. Hiába még az égen is az ő csillagok ragyog először.” A másik gondolkodik előbb, majd határozottan válaszol. — Koma látam én már hulló csillagot, a meteort. — Felragyog a szemük, serecsintek egyet és nevetve tovább mennek. A jézán paraszti ész megérezte az igazságot. Mi is velük együtt várjuk a már biztos csillaghullás mielőbbi bekövetkezését.

KOLONFÉLÉK

— A KORMÁNYZÓ UR 74. SZÜLETÉS-NAPJÁN az egész ország népe a hődot és szeretet érzéseivel tekint Budavára felé s azt kívánja, hogy áldja meg az Isten Kormányzókat, aki az elálat megmetet uj életre keltette. Áldja meg az Isten hosszú élettel és egészséggel, hogy még gyönyörködhessek megkezdett nagy művének teljes befejezésén is. A magyar nemzet fülében cseng még 1919. július 15-iki hadparancsa, amellyel elidította a nagy nemzeti munkát, amidőn azt mondta: Küzdelmünk nehéz lesz, de bízom a magyarok Istenében, aki nem fogja elhagyni igazi ügyünket. Bízom a ti acsós akaratokban, a ti önfeláldozó hazafiságokban, a ti kipróbált bátorságokban és ügyességében. A ti összetartó vállaltat igyekezetek fogja meghozni Hazánknak a szabadságot és a megváltást. Ne feledjétek, hogy egy eszeréves nemzet utolsó reménye, imája, sóhaja ti vagytok. De lejutott kardja is, ha kell! . . . És a nemzet elindult az isteni gondviselés által élére állított bátor Vezér után a nagy történelmi uton és bizon halad a felemelkedés, az újjászületés felé. . . És a kardnak is le kellett süllydeni, mert vezetedelem fenyegette hazánkat. Június 18-án Léva is a legbensőségesebb lélekkel tüte meg. A város zsidóssába öltözött és a templomokban hálaadó ünnepélyes isteni tiszteleteket tartottak.

— A SZMKE F. HÓ 14-ÉN BUDAPESTEN tartotta évi rendes közgyűlést Schubert Tódor országos elnök vezetésével. Az évről-évek során felolvasták a Szlovákiai Magyar Kultur Egyesület üdvözlő táviratát is, amit a közgyűlés testvéri szeretettel és nagy lelkesedéssel fogadott. A megnyitót után Varga Imre központi titkár terjesztette elő jelentését az egyesület múlt évi működéséről. Tartalmas beszámolója átfogó képet nyújtott az egyesület eseményekben rendkívül gazdag esztendőjéről. A SZMKE a felszabadult Felvidék egyetlen átfogó, egységes, a felszabadulás után megújult dinamikus társadalmi szerve. Több mint kétszáz szervezete 11.300 családfenntartót tart számom, elsősorban azokat, akik munkásságuk, emelkedettebb szellemük révén a falu minden megnyitkozási formájában vezető szerepet visznek. Elnökök a SZMKE tagság minőségi kiválasztást jelent. Az elmúlt évben negyven új szervezet alakult. Hátteredődt a kulturális munka gazdasági háttérének megtelepítése is. A nagy telenteles fogadott központi jelentés után dr. Sálvassy György nemzetpolitikai előadó dr. Antal István nemzetvédelmi miniszter üdvözlőletet tolmácsolta. Az új listák megválasztása során elnök lett: Schubert Tódor, ügyvezető elnök: gróf Révész István, alelnökök: Tóth Lajos kisgazda (Garam-másd) és Bodon Lajos ig. tanító (Nemes-ród), pénztáros: Taubinger István (Budapest), jegyzők: Kossányi József (Komárom) és Hinora Sándor (Budapest). Az országos választmányba a lévai körzetről az alábbiakat választották meg: Vitéz Beseny-Beluch Imre tanító Barsendré, Bojsza József bankigazgató Zseliz, Czeglédi Pál ref. esperes Léva, vitéz Crotos Vilmos asztalos Garamsaló, Dubovszky Károly tanító Barafes, Farakas Károly tanító Vámosladány, Gergely László tanító Pásztó, Guba József hittanár Négyszarv,

Grapka Ákos bankigazgató Verebély, Koper-nicsky Kornél főszekerés Láva, ifj. Kiss Ferenc gazda Zivtamartonfalva, László Béla gazda Valkház, Menyhár János tanító Pásztó, Patocs Géza tanító Csánk, Pécs Actal gazda Szász, Récz Ferenc tanító Ujlót, dr. Salkovszky Jenő közigyőző Ipolyág, Stalay Pál tanító Felsőszecse, Szabó István ref. lelkész Ujbars, Szombath Antal tanító Fajkúrt, Számvizsgálók: ifj. Gyapay Ede cég-igazgató Léva, dr. Szabó János bírósági tanács-elnök Ipolyág.

— A LÉVAI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ LELKESZVÁLASZTÁSA f. hó 14-én zajlott le, amelyet az egyház újonnan beszerzett Rieger gyártmányú hangversenyorgonájának felavatása előzött meg. Az orgonaválat dr. Kardos Gyula főesperes, helyettes püspök végezte, aki magas szárnyalású beszédében áldotta meg és adta át rendeltetésének az új orgonát, amelyen Aminger Ferenc orgonaművész és Paál Kató mesteri orgonajátékával szálltak a magasságba Bethoven: „Isten dicsőségének” fenséges hangjai. Ezután dr. Kardos Gyula püspökhelyettes és dr. Boleman János egyházi ügyelő elnökek mellett megtartott diákközgyűlésen Kern Oszkár egyháztanácsos mély benyomást keltő beszédével hívta fel a híveket a mai idők által megkívánt harmóniára, összetartásra és a Bándy Endre főesperes nyugalomba vonulásával megfűrésdett lelkesi állás betöltésénél tanúsítandó egységre. A választó gyűlés ezután közfelhatalmazta Komjáthy Lajos enyingi ev. lelkész meghívását határozta el, akit harctéri szolgálata után szeretettel várunk.

— MA MOZART-EMLEKANGVERSENY AZ ÁLL. POLGÁRIBAN. A lévai áll. polgári iskola ma, vasárnap d. u. 4 órakor Mozart-emléknapot rendez, amelyen a nagy zeneszerző műveit adják elő. Műsor: A csodagyermek. Emlékezés: Toman Anna IV. o. t. Esti nyugalom, Éneklő 4 szőlőmben a polg. iskola kis énekkara. Don Juan operából Menuetto, Hegedűn játssa: Spányik Ferenc III. o. t., zongorán kíséri: Kovács Edit IV. o. t. Aludj c. dalt éneklő: Ruzsnyák Juis, zongorán kíséri: Kovács Edit IV. o. t. Ó, felvirradt a szép óra, 4 szólamu káncnt éneklő az iskola nagy énekkara. Szonátin, zongorán előadja: Kovács Edit IV. o. t. D moll Fantázia zongorán előadja: Paál Katalin, az iskola volt növendéke. Mozrti dalaimra menettél táncot lejtenek: Major Dóra II. és Koritar József IV. o. t. Máj vidé e lángot c. több szólamu káncnt éneklő az iskola nagy énekkara. Az énekkarokat Tóth Kálmán tanár vezényli. Külön meghívót nem adtak ki, az ifjúság barátait ezuton hívják meg.

— A PÁLMAY-CSOFORT LÉVAI NAGY-TÁBOROZÁSÁRA, amely f. hó 28-án lesz, eddig már mintegy ötszáz résztvevő jelentkezett. A gyűlelés tíz órakor lesz az LTE sportpályán, onnan felvonulás tíz órakor a Kossuth Lajos-terre a tábort miséhez. 12 órakor az emlékmű letelezése az öreg lak-tanyánál, amit a hőök temetőjében a névtelen katoná sirjának megkoszoruzása követ.

— GYÁSZHIR. Kiszely Géza magánzó életének 58. évében hosszú és kinos betegség után Léva elhunyt. Földi maradványait f. hó 17-én helyezték örök pihenőre az ág. ev. egyház szertartása szerint nagy részvét mellett. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— HONVÉDEINKÉRT! A falóvezekényi közösi népiszkola tanulói az évről-évi vizsga alkalmából megkaptarított pénzüket a harctéren küzdő katonák részére ajánlották fel, melyből 1214 cigarettát juttattak honvédeknek.

— DOKTORRAVÁLTÁS. Néhaj Jaszenovics Ödön adóügyi ellenőr és neje Tonhaier Aranka, fia Tibor ökl. közigazda, árkormány-biztosági előadógyakornokot, a budapesti József Nádor Egyetem Közgazdaságtudományi karán doktoráltavattak.

— KOSZORUMEGVÁLTÁS címén Kiszely Géza elhalálozása alkalmával a lévai Árvaház javára ispunhoz az alábbi adományok érkeztek: Boros Lajos 1, Baranya Tasytérk 4, Deuts Gézáné 1, Kern Aladár 3, Kandra József 3, Imre Dezsóné 1, Nyéhi János 1, Öveczky Béáné 5, Kubis János 2, Vanger Mihály 9, összesen 30 pengő. Rendelkezési helyére juttattak.

Amit meg kell írni

Örömmel vásárolnának az utasok teljes áron is menettéri jegyeket, csak ne kellene tartósnaniok a pénztárnál. A pénztárosra is szinte emberfeletti munka hárul.

Késnek a villanyórak, lékesnek a vonat-ról a benne bízó utasok. Nagyobb gondot fordítsunk rá.

Szombathelyi polgármestere betöltötte a zsidók strandolását.

Szivesen „csacsognak” angulul az utcán a zsidók. Ne csodálkozzanak, ha valaki betapasztja majd a szájukat.

Cigánko, ty kráná és hasoló cseh dalokat énekeltek Margitfürdő felé menetelőik. Természetesen: zsidók!

A városban is meg az Antal Gyula-uton is van lakása egy zsidónak. Foglalják le egyiket a hatóságok.

A szappangár okádjá a füstöt. Megfertőzi városunk középpontjának levegőjét.

A rum és pálinka vasárnap kiméresi tialmanak szigorú betartását kéri levelében több lévai asszony.

Vasárnap délelőtt fél tíz órakor talán mégsem illik a mosdóvizet az utcára önteni a békésen templomba sietők nyakába.

A kákai járda miért van tele libanyomokkal?

Alkalmazottakkal dolgoznak az iparegredély nélküli zsidó „zug-varrónok”. Sajnos, keresztények is dolgoztatnak náluk. Léva keresztény társadalma kíváncsi neveikre!

Természetesen így a keresztény varrónok nehezen bírják velük a versenyt, hisz ők adót is fizetnek.

IPOLYSÁGRÓL

Az ipolysági zsidó vámszedő két fia Palesztinában van. Nem kívánjuk őket vissza, de a vámszedés nem méltó ilyen kezébe. Mikor váltják le?

— AZ ÁRVAHÁZ BARÁTAI július hó 4-én szombaton tartják legközelebbi összejövetelüket a Pock kávéházban. Tekintettel a szabadságon levő főiskolásokra, az összejövetel sikeresebb igézkedik.

— NÉVNAPMEGVÁLTÁS címén dr. Korpás László ügyvéd ötven pengőt az Árvaháznak, Hoepfner László kir. műssaki tanácsos, az állampénzületi hivatal főnöke harminc pengőt adományozott lapuk utján a Vöröskeresztnek.

— NÉPMŰVELÉSI TANFOLYAM LÉVÁN. Bars Hont k. e. e. vármegyei iskolánkivüli Népművelési Bizottsága Lévaén egy hetes népművelési tanfolyamot rendez. A tanfolyamot hététen 10 órakor az Országzászló megkoszoruzása után dr. Hetényi Rezső alispán nyitja meg „a közigazgatás és a népművelés kapcsolata” címen tartandó előadásával. További előadók az előadások sorrendje szerint dr. Tarr Kálmán min. titkár Budapest, dr. Vas Oga tanárnő Budapest, Vasteleki Jenő tanár, Oberth Kálmán népm. titkár Érsekújvár, dr. Uhlárik Nádor főjegyző Lékér, dr. Morawek László tanügyi titkár Budapest, Borbély József főtanácsos Budapest, Farakas Károly iskolafelügyelő Vámosladány, Asztalos Miklós író Budapest, Hübner József népm. titkár Budapest, dr. Gábriel Jenő cégvezető Budapest, Patocs Géza tanító Csánk, Récz Lajos tanító Nagyhalás, Bodnár László író Budapest, dr. Hancz Aurél kir. tanfelügyelő, Heckmann István iskolafelügyelő, Doka Sándor népm. titkár, Fekete József főtanácsos Budapest, Konecz Lajosné szoc. felügyelő, Szabó Árpád tanító Nemesorosi és Dudich László iskolafelügyelő Lékér. A tanfolyam 40-en a szomszédos Nyitra—Pozsony vármegyéből vesznek részt.

— AZ ÁLLAMI NÉPISKOLÁBAN a beiratások szeptember 1, 2, és 3-án lesznek. Az évvégi beiratások elmaradnak.

Az árvaház javára

1942. június hó 22-én, hétfőn este a Városi Színházban színr kerül:

„1938. november 12”.

Házafias operett.

VITÉZI HIREK

Az Országos Vitézi Szék a Vitézi Rendbe való felvétele érdekében találta:

1) **Vitéz Besey (Beluch) Imre** barsendrédi lakos, nyug. igazgató-kántortartató, vitézi széktag, volt 14. hg. ezredbeli t. fődgy. ot, a kétszer kisézűst vitézségi érem, bronz katonai érdemérem kardokkal, Kcsk. és sebesülési emlék érem igazolt tulajdonosát, 6 fia és 1 leánygyermek atyja.

2) **Vitéz Szobry (Szobi) Endre** lévai lakos, polg. iskolai tanár, volt 14. hg. ezredbeli t. zászlósi, a nagyezüst vitézségi érem, Kcsk. és sebesülési emlék érem igazolt tulajdonosát, 2 fia gyermek atyját.

Nevezettek a vitézi esküt az OVSZ 2553—Biz. III—1941., illetve OVSZ 2554—Biz. III—1941. sz. rendeletére i. évi június hó 18. napján a vármezei Vitézi Szekkapitány előtt letették, minek folytán a vitézi cím és jelvény használatára jogosultak.

Nemzetvédelmi keresztetek.

A Kormányzó ur Léván és Bars-Hont vármegyében a lapunkban már közölt személyeken kívül a következőknek adományozta a nemzetvédelmi keresztet: (A levaiknál helységnév nincs feltüntetve.)

Hornok János Horváti, Halkó Gyula Egeg, özv. Hatvanger Jánosné Ipolyság, Hlavács Vince Ipolyhídveg, Homoly Ferenc Ipolynyék, Juhász István, Iványi Gyula, Jakab Sándor Kistompa, Ihratczky Gyula Ipolyság, Jámor Lajos Ipolyság, Jakab Sándor Ipolyság, Jakab Pál Ipolyság, Jakab Lajos Ipolyság, Jakab István Ipolyság, Ivanics István Nemesoroszi, Jámor Imre Ipolyszcénke, Juhász Kálmán Nagypeszék-Agota, Imre Pál Hont, Komlóssy György (ny. p. ú. irodafőtiszt), Koncz Imre, Koncz István, Koritár István, Kaczián István, Koncz László, Kugyela Lajos, Kovács Ferenc Ipolyság, Kovács János Ipolyság, Kuzma József Ipolyság, ifj. Kemenczi Lajos Nemesoroszi, Kelemen István Ipolynek, Klacskó Sándor Kelenye, Klacskó János Kelenye, Kotasz János, ifj. Korinek Lajos, Koritár József Felsőgyöröd, Koritár Lajos Felsőgyöröd, Koritár Ferenc Felsőgyöröd, Kucs Lajos Alsózece. (Folytatjuk)

— LAKÁS ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

LEVÁN. A volt Orient mozgó termeiben június 28-tól július 5-ig bezárólag helybéli iparosok és kereskedők bevonásával lakás és képzőművészeti kiállítás lesz. Bemutatják, hogy modern időkben, hogyan bitorozzuk be lakásunkat, hogyan lakjunk gazdasági, művészeti, egészségi és gyakorlati szempontok figyelembevételével. Az új keresztény magyar kereskedelmű bemutatkozása és erőpróbája lesz. A kiállítást P. Borbényi Sándor festőművész és Szszely Kálmán tárlatvezető vezetik. P. Borbényi Szszes mozdult nyert festőművész 40 képen kívül, a ma legnagyobb festőinek több mint 100 képe lesz kiállítva. A kiállítást dr. Lehotzky Brunó polgármester nyitja meg. Ugyanezen anyag Kassán és Ungváron is osztaltan sikert aratott. A kiállítás reggel 9-től este 8-ig lesz nyitva. Belépő-díj 50 fillér.

— KÖSZÖNET. A lévai levante egyesület a zenekara részére küldött adományokért az alábbiaknak köszönetét fejezi ki. Dr. Boleman János 5, Kiss Sándor 5, Gaál Ernő 2, Antal János 3, id. Peitzer István 2, Baranya László 2, Missik Antal 10, Valasek István 10, Farkas László 1, Zsitányi Rezső 2, dr. Kmoskó Béla 5, Drelcsika Rezső 6, dr. Mocsy Ába 5, Lihota Ferenc 3, Tóth Miklós 5, Horatsik Pál 5, dr. Tóth Dezső 1, Hoffmann Árpád 2, dr. Dollschall F. 10, Andrásfi Nándor 3, Frisch József 2, Lachy Erék 5, Gaál Tibor 1, Budaváry Ferenc 1, ifj. Rák Mihály 20, dr. vitéz Nagy Béla 20, Bercelly Miklós 3, Brnák József 10, Hadirokántak, áránk 10, ifj. Cibulka Rezső 2, id. Cibulka Rezső 2, Novotny József 1, M. kir. rendőrszolgálat 24,46, Dobánybevaltó 12,74, Hraszkó Sándor 1, Gyurits Sándor 2, Boros Béla 10, Szesseny Gyula 5, Hajdu Sándor 5, Iványi Tivadar 2, Férli Mária Kongregáció 10, Bíró Gyula 3, Kath. Kőr 10, Bándy Endre 5, Hatscher és Szumrák 4, Halász István 3, dr. Madocsay János 2, Bartos István 2, id. Bogner Gyula 2, dr. Lovass Constance 2, Koperniczky Kornel 1, Gaál Dániel 3, Márton István 5, dr. Prochnow Ferenc 10, Munker Henrik 10, Budinszky István 5, Lévai Dalárd 5, Nopp Ernő 3, Draskóczy Aglaja 2, dr. Hubert Pál 10, dr. Fata János 2, Antal Lajos 2, dr. Korpás László 10 pengő.

— POSTACSOMAGOK HÁZHOZ VALÓ KÉZBEVÉTESE. Léva lépést kíván tartani a többi várossal, amikor szintén bevezetnénk kívánja a csomagoknak házhoz való kézbesítését, s amennyiben ezen megmozdulás a kereskedő és iparos társadalomnál és általában kívánás lesz, ímet tanúsított fogják adni annak, hogy a város nívójának további emelésében ismét jelentékeny részük van. A csomag házhoz kézbesítés díja 1 kg. súlyig 8, 10 kg-ig 20, 20 kg-on felel 32 fillér. Aki csomagjait az olyan helyegekben, ahol a házhoz kézbesítés be van vezetve, rendszeresen a postahivatalban akarja átvenni, a postahivatalnál csomagtraktát bérletet havi 3 P-ért. A csomagok házhoz kézbesítés díja előre fizetett 3 P havi átalány összegben is leróható. Az ipartársulat ezügyben tagjai között ívet fog körözteni, amelyen feltüntetendő, hogy a három terv közül melyiket óhajtja megvalósítani, vagy pedig e terven a mai állapottól kívánja-e továbbra is fenntartani. Ipartársulat elnöksége.

— A LÉVAI ÁLL. GIMNAZIUMBAN AZ ÉRETT-SÉGI VIZSGÁK Éder Jenő ny. igazgató, tanügyi főtanácsos elnöklettel zajlottak le. A 35 növendék közül kilenven érett: Gemessy Zsuzsi, Hubacssek Iren. Jele: Óvári Kátó, Halanda István. Jól érett: Hollós Livia, Bayer Gyula, Fremmer János, Klára Géza, Levavári Béla, Mihályka Géza, Róm Jozsef, Horómpoly László, Giazdacsó János, Brányik Ilona, Vida Zsuzsa, Valló Viola. Érett: Szabó Béla, Kuna Kálmán, Galgóczy Imre, Frsch Zoltán, Cserna István, Labát István, Huják László, Ivkovicz Sándor, Legáth Blanka, Pusztay Vilma, Koralevszki Erzi, Fabry Erzebet. Hét növendék szeptemberi ismétlése utasított.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETESEK: Danis András Tóth Jolán leánya Éva Magdolna — Szabó Lajos Laczó Mária leánya Jolán — Domokos Sándor Demeter Anna fia Sándor — Cvik József Tiesina Anna halvaszületett fia — Kosztolányi Ferenc Bali Jolán leánya Julianna — Pinter Geza Kiss Mária fia Geza János — Tóth Zsigmond Lehoták Ilona fia István

HALÁLESETEK: Okál Józsefné sz. Horváth Anna 67 éves — Kiszelé Geza 53 éves — Molnár Jánosné sz. Pap Rozália —

Köszönetnyilvánítások

Mindazon jobarátoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen drága jó férjem, illetve édesapának elhunytá alkalmával részvételük felkerestek és Őt utolsó útjára elkísérték, ezúton mondunk hálás köszönetet.

özv. Kiszely Gézáné és gyermekei.

Mindazon rokonaimnak, ismerőseimnek és a Férli Mária Kongregáció tagjainak, akik felejthetetlen drága Feleségem elhunytá alkalmával részvételük felkerestek és Őt utolsó útjára kikísérték, ezúton mondok őszinte, igaz köszönetet.

özv. Okál József.

A vámoskölai kir. járásbíróóság, mint telekőnyvi hatóság.

1651—1942. tk. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Dr. Tarnai Béla párkányi ügyvéd által képviselt Honmegyei Népbank Rt. párkányi cég végrehajtóknak — Kovács Albert, Varga Kálmán és Szep Mihály végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyben a tkvi hatóság az újabb végrehajtási árverést 2092 P. 97 f. köv. köv. elvétel és járulékal behajtása végett az Ipolyszalka községben fekvő s a szekerápusztai 621. sz. tkjében A.+1. sor, 142 hrsz. a. felvételt S. Szep Mihály néven álló pázsítói határna dűlőben fekvő szántóra 440 P., és az u. o. 620 sz. tkjében A.-1. sor, 55 hrsz. a. felvételt kiskiszei határna dűlőben fekvő szántóból u. annal illetőségére 660 P. kiküldési árban elrendelte.

Az árverést 1942. évi július hó 11. napján d. u. 3 órákor Ipolyszalka község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat a kiküldési árnal alacsonyabb árban eladni nem lehet.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígéretet nem tesznek, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek kell tekinteni.

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni. (1908. XLI. t. c. 27. §.) Bónatpénz a kiküldési ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Vámoskölai, 1942. évi május hó 19. napján.

Dr. vitéz PAPP s. k.
kir. jb. elnök.

A színtársulat megkezdte búcsuelőadásait. A hálás közönség forró hangulata estek során lelkes tapsokkal fejezi ki szeretetét és tetszését a sikerült előadások vezető szereplőinek, sőt megjelentek a virágcsokrok is, mint a régi békevilágban. A virágcsokrok, ha szerényebb méretekben is, de mégis csak érzelmet tolmácsolnak. Léva ebben a színtársulatban is a lelkere halgatott, a régi magyar lélek, amely olyannyira összeforrott a magyar színtársulással, mert támogatását hazafias költésességek tartotta. Az igazgatóság az idény végén is fel tudta fokozni a közönség érdeklődését az érdekesebb új darabokkal és régebbi, de időt álló értékes darabokkal, — nem utolsósorban a vendégszerelő művészekkel.

Szombaton és vasárnap Dankó Pista nótájára operett ment, amelynek kedves nótái, különösen a régebbi évrátuaknak a lelket simogatók meg, emlékeket ébresztettek, mert haddan ezek a nóták csendűtök fel a mi ajkainkon is, amikor meg a slágernek nem fertőztek meg a magyar életet és a színházra úgy tekintettünk, mint a nemzet templomára. (Ezért haragszunk ha gyanus eredetű — ki tudna hirtelenben megállapítani, szerzőtől vagy a szereplőtől eredő: mert egymásra kenik — kirívó izlettelenesség hallunk. Mi azt akarjuk, hogy a színpad emelje fel magához a tömegiséget, ne szaljon le hozzá. A kifogásolt eset kapcsán tartjuk szükségesnek ezt elmondani nevek említése nélkül.)

A Dankó-operett előadása során a vendégszerelő D. Kovács Józsefben fenyves hangu tehetséges eneket és kitűnő játékos ismertünk meg, pedig ez a kettő nem gyakran szokott egysülgni egy személyben. Hajlekony tenorja erőteljesen, diadalmasan szállt. Az előadás főbb szereplői tehetségű javát bontották ki ezalkalmmal is. Ezek közül most azért emeljük ki Kovács Lajost, mert az öreg primás szerepen sikerült haldoikái jelenetével ebben a színtársulatban csak most volt alkalma bizonygató tenni arról, hogy komolyabb színesi feladatok megoldására is van tehetsége.

Hétfőn repriz, kedden a szép zenéjű Kirszuheregnő volt műsorán. Az előadás a legjobbak közé sorolható. Minden szereplő lelkenek őszinte lobogását vetette bele, így a siker fenyves és megérdemelt volt. Az együttes élen D. Kovács Józsefet és a címszereplő Nádory Margitot meleg tapsokkal köszöntötte a közönség.

Szerdán a Diadalmas asszony felújítását felfokozott érdeklődéssel várta a közönség. S amit várt, azt a legteljesebben mértékben meg is kapta. Az előadás meitől volt Nádasi igazgató művészi törekvéseiből. A címszereplő Hont Erzebet magas enekultúrájával és színes, nagyvonalú játékesztésével valóban teljes diadalt aratott a szerep felét is. A szerzetlen természetű Menckioffot kiróbbanó lelki dinamikával személyesítette meg D. Kovács József. Elmarasztaló művészi teljesítményekért lelkes ünneplésben részesült. Mellettek Hont utunk kedveit orosz tábornoka, józsu derus operett figurával emelkedett ki az együttesből. A beteg Szárossy Mics. helyett beugrott Nádory Erzi helyálló volt és Nagy Inrevel lejtett boszorkányos tanceival nagy sikert ért el. Petyerly a kir. ellenállást nem ismerő kemény figuráját jól erzekeletette Dr. Paulovits Tibor karmester a zenei szerep kidolgozásával járult a sikerhez. Csakjovszky helyenkint lágy, majd lendületesen feltörő muzsikáját szívesen hozta ki.

Annyi áldozatot nem sajnálva, a darabhoz készítettett új díszletekkel került színre csütörtökön Keith Winter Tűzvész c. drámai színjátéka. Az érdeklődött darabot a legjobb előadásban kaptuk. A szereplők életesen erzekelettek a darabon végig vonuló súlyos levegő drámai feszültséget s annak kiróbbanását. Dolgos Ida — és Nádasi József, a legfinomabb niúnuszokig kidolgozott s amellet minden sallang nélküli alakításban mutatták be a dráma hőseinek végzetes sorsát. Nádory Margit egyszerű, természetesen hat, eszközeiben kifejező játéka az operettbeli szereplései után meglepő volt. Mintha itt jobban megtalálta volna képeségeinek érvényesülési alkalmát és területét, Benkő Ilona színesi intelligenciája ma is nagyon szívesen érvényesült. Ő az, aki mindegy megtalálta a szerepéhez illő színt. Rokonszenves volt Petyerly mértékertartó lehiggadt-sága. Fíredni kamozos hangossága az életből kiemelt drámai együttesben úgy csendült fel, mint a gátlás nélküli természet hangja.

Ky.

— LEHOTAY ÁRPÁD a Nemzeti Színház örökös tagja a lévai színházban — a Nór-ban — fog vendégszerelni. Egyébként a színházban ma d. u. Dankó Pista nótájára, este a Viharos szerelem megy.

Családi Gyermekotthon modern nevelő intézet Budapest, XIV., Stefánia ut 31. Internátus fiúknak és lányoknak. Június—augusztus hónapokban magaslati gyermeknyaralás a Svábhegyen

Jómegejelenésű lányokat (kiknek van) a lakásművészeti kiállításon felvesszünk. Jelenlétes vasárnap d. e. 10—11 és hétfőn este 7—8 között: Központi szálló I. 5. alatt.

457

Eladó szőlő a Keresztvályes hajlékkal együtt. Érdeklődni lehet a Bars kiadóhivatalában.

— CSÜTÖRTÖKÖN D. U. 6 ÓRAKOR az új Városháza nagytermében a Népművelési Bizottság rendezésében Bodnár László író, a Sztőlök Spirituális Iskolajának orsz. vezetője tart előadást „A fiatal leány az életben (A férjheszenés problémája)” címen. Bodnár László már a Sztőlök Spirituális Iskolájának előadásából ismerjük Léván. Előadást kellőnösen Léva leányainak és anyáinak figyelmébe ajánljuk.

— A KÖZKÖNYVTÁR TAGJAINAK FIGYELMÉBE. Léva város közkönyvtárának t. tagjait felhívja a könyvtár vezetősége, hogy a náituk levő könyveket folyó hó végéig okvetlenül szorgalmatossá be, mert a szobások nyári könyvtárrendezésénél minden könyvnek bent kell lenni.

— TŰZHARCOSOK KÖZGYŰLÉSE. Az Orsz. Tűzharcos Szövetség lévai fősoportja július hó 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Városi Szálló nagytermében tartja évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: Elnöki jelentés; pñstári jelentés; számvizsgáló jelentés; felmentvény megadása; tisztujítás; esetleges indítványok.

— ÉRTESÍTÉS Jézus Sive imakönyvbe való szentekbe a családfelelősnél nap dátumával meg kaphatók az Irgalmas Nővérek Intézetében M Kosztka kedves nővérnél, a sekrestyében, Grapka Mihály és öz. Matus Kálmáné dehányozásában. Hírcétre való küldésre is igen alkalmas.

— BEIRATÁSOK. Az irgalmas nővérek vezetése alatt álló kereskedelmi szaktanfolyam I. és II. o.-ba, valamint a polgári isk. o.-ba a beiratások június 26. és 27-én lesznek d. e. 9 órától 12 ig, d. u. 8 óráig 5 ig. Az elemi isk.-ba csak szeptemberben. Igazgatóság

— TANÉVVÉGI MUNKAKIÁLLÍTÁS. A lévai községi népiarista a ifjusága f. hó 21-én, vasárnap d. e. 8 óráig este 8 óráig munkakiállítást rendez az áll. polg. iskola épületének alagsorában. Látogatókat szeretettel vár az igazgatóság.

— BARS-HONTVÁRMEGYE KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁGA muthétén tartotta június havi ülését Thuróczy Károly főispán elnökletével. Dr. Hstényi Ruzsó alispán jelentésében beszámolt a vármegye közállapóról, majd közzéállítást ügyéről. A földművelésügyi miniszter a törvényhatóság 1943. évi tüzifa kontingensét 70.000 úrméterben állapította meg, smelyből egyelőre 48.000 úrméter hocsátott rendelkezésre, kizárólag a termelői saját szükségletére és a helyi fogyasztás biztosítására. Miután az elmúlt évi tapasztalatok alapján ezen mennyiség kevésnek mutatkozott, az alispán a kontingensnek 116.322 úrméterre való felemelését kérte. Ezen mennyiség megállapítása közösenkénti részletes összeírás alapján, a köteles takarékosság szemelölő tartásával történik, a Vármegyei Közzéállítási Szövetkezet az elmúlt hónapban 11.219 pengő értékű juttatásokat végzett. A háziipari célú fűszerek telepítése befejezést nyert és a dugványok szépen fejlődnek. A közutakat légóttalmi szempontból befásítják. — A tanfelügyelő bejelentette, hogy népoktatási kerületének 25 községéből 30 tanuló jelentkezett tehetség vizsgálatra, illetve a kultuszminiszter által a szegény, de tehetséges falusi gyermekek továbbtanítását segélynek elnyerésére. Erendelte a miniszter, hogy iskolai év közben — egyes kivételes esetektől eltekintve — a diák nem változtathat iskolát. Erendelte a miniszter, hogy jövőben a tanító oktatómunkáját csak az illetékes közoktatásügyi tisztviselők vizsgálhatják meg, az iskolások tagjai erre nem jogosultak. A falusi népiskolák felsz. tagozatát mezőgazdasági irányú szervezők, miért is ezen iskolák fenntartói a népiszkola közlében kerli művelésre alkalmas területek kötelesek gondoskodni. Az állami népiskolák mellett elsőfoku tanügyi hatóságok, gondnokságok alakítandók. — Az állategészségügyi tanácsos jelentése szerint május havában az állategészségügy jó volt a vármegyeben. Az állatkereslet emelkedő árák mellett is órák volt. — A tisztifőorvos jelentése szerint a közzéállítási állapot májusban általában kielégítő volt. Összesen 57 hevenyfertőző

megbetegedés került észlelés alá. Az orvosok újabb 22 nyilt gümőkóros megbetegedést jelentettek. A Zöldkereszt és az Egységvédelmi Szövetség élénk tevékenységét végzett. A belügyminiszter az 1942. évre a Zöldkereszt cukorakcióra ötezer kgr. cukrot utalt ki. — A pñstúgyizgatóság jelentése szerint az adófizetés eredménye magasan felülhaladja a múlt év hasonló időszakának befizetési eredményeit. Elnöki kárt jelentettek

Ipolyviskról 14 holdon, Tesmagról tölfi fagy címén 95 holdon és Tergenyéről talajvíz címén hat holdon. — Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint az utépítési munkák a szállítási és munkálatokhoz kért keretén belül tovább folynak. A szalattya-csallati uton a földcsuszás tovább tart. Legyőzősén állandó munka folyik.

— TALÁLTAK erdélyi emlékérmét, a rendőrségen átvethető.

Megjelent a cséplési rendelet

A hivatalos lap múlt csütörtöki számában rendelet jelent meg az 1942 évi termésű gabona cséplése, számbavétele, őrlése, valamint az 1942-43. évi gabona- és lisztforgalom szabályozása tárgyában. A rendelet megjelensének napjától, tehát csütörtöktől számítva 1943 július 31-ig az idén termelt gabonát cséplni, őrleni, továbbá a gabonát és a gabonából készült lisztet forgalomba hozni vagy felhasználni csak a rendeletben közölt feltételek szerint szabad Eszerint mindazok, akik az 1942 évben gabonát termelnek, kötelesek a közzé álló előjárásokról, polgármestertől június 15-30. napja közötti időben gabonajelvet kiváltani. A gabonajelvet a termés nyilvántartására, a gabona beszállításának ellenőrzésére és a termelő elszámoltatására szolgál.

Bevezeti a rendelet a kenyérgabonajelvet is, amely a vármőrlésre jogosultak és a hártásokhoz tartozók kenyér- és lisztállításának szabályozására, valamint a termelők gazdasági szükségletére meghagyott kenyérgabona elszámolására szolgál. A kenyérgabonajelvet két részből áll: egy évre szóló 12 gabonaszelvényből és 12 vármőrlési szelvényből. A gabonaszelvények azt a mennyiséget tüntetik föl, amelyet a kenyérgabonajelvettel ellátott személy egy év alatt felhasználhat és a vármőrlési szelvények ellenében megőrlőthet.

A kenyérgabonajelvre jogosultakat három csoportba osztották. Az első csoportba tartoznak azok a nehéz testimunkát végző férfiak, akik 1881-1926 között születtek, a másodikba az 1936 évben és szelölt született személyek tartoznak, ha nem végeznek nehéz testimunkát, a harmadik csoportba pedig az 1937. évben és azután születettek. A kenyérgabona fejadja az első csoportban évi 240 kilogram, a másodikban évi 180, a harmadikban pedig évi 120 kilogram. A kenyérgabonajelvet az egész ország területén érvényes. Aki kenyérgabonajelvet elveszt, új gabonajelvre már nem tarthat igényt. A termelő a nála elszámolásra meghagyott kenyérgabonából bír, hasonlóképpen a munkaadó címén csak annak adhat ki kenyérgabonát, akinek jegye van. Ha a bír címen több gabona jár, mint amennyi a jegyen fel van tüntetve, a küönbözetet a hatóság által megállapított gabonának figyelembevételével pénzben kell kifizetni. Azok a mezőgazdasági munkások, akiknek két gabonajelvet van, a gabonát a Hombár bizománysaitól és az engedélyes malmoktól vásárolhatják meg, ezek azonban jutalékok nem követhetnek

A szegődményes cselédek évi 60 kilogram gabona-póttjegyre tarthatnak igényt. A részec aratok és az élelmiszerrel szerződött időszakos munkások (eszmások) a munkaszervezőkben kikötött időre havonként 10 kilogram gabona vásárlására jogosított két póttjegyet igényelhetnek. A póttjegyeket a munkaadó kéri.

A rendelet pontosan körülírja a cséplés módját és kimondja, hogy kézirővel vagy nyomtatással gabonát csépleni nem szabad.

Ahol nincs elegendő cséplőgép, a közzéállítási kormánybiztos esetenként engedélyt adhat a kézi vagy nyomtatással cséplésre. Mászakönyvet és cséplési naplót kell vezetni. A cséplésnél ellenőrzők működnének. A közzéállítási miniszter a teljes ártartományok legelőjebb 22 százalékát, a teljes zabtermésnek 30 százalékát, továbbá a zabtermésből az arató- és cséplőrészt (gépkeresetet) igénybeveheti. A gabona megvételére kizárólag a Hombár, mint a Futura gabonagyűjtési főosztálya jogonult albizománysai utján. A termelő a beszállított gabonát a cséplés befejezésétől számított 15 nap alatt köteles a közzéállítási működő valamelyik bizománysónak megvételre felkínálni. Aki ennek a közzéállítási közzéállítási nem tesz eleget, az a főszolgabíró (polgármester) karhatalommal is kényszeríthető.

Gabonát és lisztet az ország területén csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani, az igazolványt a közzéállítási előjárás állítja ki. Az őrlésre jogosult malmokat, amelyekben a Hombár kenyérgabonát őrlőit, az iparügyi miniszter a közzéállítási miniszterrel egyetértően jelöli ki. Az ellátatlanság szükségletének biztosításáról külön intézkedés történik.

Tóth Arthur kir. járásbírósiági végrehajtó, Léva.

317—1942. vgt. szám.

Árverési hirdmény

Dr. Nagy Béla ügyvéd által képviselt Duna-bank r. t. javára 900 P. tőke és több követelés és járuléki erejű, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, a lévai kir. járásbírósiági 1942. évi P. K. 354. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtható szenedvőtől 1942. évi január hó 22-én lefoglalt 1300 P-re becsült ingóságokra a lévai kir. bíróság fenti sz. végzésével az árverés elrendeltetve, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtható szenedvőt lakásán, Alsófégyverneken leendő megtartására határidővel 1942. évi június hó 26. napjának delutáni 15 órája tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt lovakat s egyéb ingóságokat a legelőből igérnek, de legalább a becsár kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, meg akkor is, ha a bejelentő fel a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilatkozik.

Léva, 1942. évi június hó 6-án.

TÓTH ARTHUR
kir. bír. végrehajtó.

ÁGYTOLL olcsón!

Tarkatol 70 fillér, jobb 160, sz. vegyes fosztott 2.—, jobb 2.60, megjóbb 3.—, finom, szürke 3.60, Feheres, fosztott libatol 4.50, jobb, fehér 5.50, megjóbb 6.50, kimondott jóminőségű 7.50, pehelyest 9.— P-től szállít 5 kilós papírzás csomagolásban bérmentve utánvétel. Tisztviselőinknek 3% kedvezmény. Varga Antal ágytollállalata, Kiskunfélegyháza, Szt. János-ter 30.

Kerékpár igazolványok kaphatók Nyitrai és Tsa könyvesboltjában

DARABJA

6

FILLÉR

SPORT

Lévai gimn. levante csapata—Dunaszerdahelyi gimn. 2:0 (1:0).

A lévai g. leventéi Komzsi, Pinnel, Mészáros G., Foltán, Gyürky, Nagy S., Birner, Gubik, Szabó II., Tildy, Tóth összeállításban értékes győzelmet szereztek Dunaszerdahelyen. Az első félidőben a lévaiak nagy fölényben játszanak, de csak egy gólt tudnak szerezni Tóth révén, a második félidőben kiütözik a lévaiak utazás okozta fáradtsága és a szerdahelyiek kerülnek fölénybe, gólt azonban nem sikerül ragniok. A félidő vége felé a lévaiak újra feljönnek és Birner beadásából Szabó II. megszerez a második gólt. Jók voltak Mészáros G., Foltán, Gyürky, Szabó II. illetve a kapus (a mezőny legjobbjá). A dunaszerdahelyiek magyaros vendégiszere-tete emléik lesz leventéinknek.

A LÉVAI GIMNÁZIUM SPORTKÖRE ma, vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a liceum udvarán rendezi évszázad tornaműsorát, melyre mindenkit szeretettel vár a Vezetőség.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
787—1942. tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Bármegyei Népbank r. t. lévai bej. cég képv. dr. Balog Sándor ügyvéd Léva végrehajtónak — Mészáros László és Balassa Istvánné szül. Sipky Mária lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2828 P. 56 f. tökékövetelés és járuléki behajtása végett a Léva községben fekvő s a lévai 219. sz. tjkvben A. 1. sorsz. 107—a. 2. hrsz. és B. 2. sz. a. Balassa Istvánné szül. Sipky Mária nevében egészen vezetett 95. sz. ház, udvar és kert ingatlanra 300 P. kikiáltási árban, továbbá az u. o. 3694. sz. tjkvben A. 1. sorsz. 1931. hrsz. B. 2. sz. a. Mészáros László tulajdonát képezett jelenleg azonban B. 3. 4. sz. a. ifj. Bori Ernő és neje szül. Dalmady Gizella nevében egészen vezetett ingatlanra 1463.50 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1942. évi június hó 30. napján d. e. 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségben (Verbőczy-tér 3. sz. 51. ajtó) fogják megtartani. Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál, a házias ingatlan pedig felénél alacsonyabb áron nem adható el.

A bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Léva, 1942. évi március hó 3. napján.

KAIL KÁROLY s. k.
kir. jbiró.

A vámosmikolai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

1814—1942. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Dr. Pisy Antal lévai ügyvéd által képv. Schweinecker István végrehajtónak — Hajdu József és neje Marsal Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 605 P. 71 f. tökékövetelés és járuléki behajtása végett az Ipolyszakállos községben fekvő s az Ipolyszakállosi 223. sz. betétben felvett, a végrehajtást szenvedettek nevében álló s A + 2. sorsz. 2051—1. hrsz. kertaljai szántóra 400 P. és + 3. sorsz. 2052. hrsz. kertaljai szántóra 1800 P. kikiáltási árban és pedig a C. 1. alatt 1058—1924. tksz. végzéssel Mészáros Istvánné Urbán Julianna javára bekebelezett haszonélvezeti jognak érintetlenül hágyása mellett elrendelte.

Az árverést 1942. augusztus 22. napján d. u. 3 órakor Ipolyszakállos községében fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908: XLI. t. c. 26. §.)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Vámosmikola, 1942. június hó 5. napján.

Dr. vitéz PAPP s. k.
kir. jb. elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérik választ a szolgáló levelezőlapot csatolni és minden nap Zvaránál találkozunk.

Ma 7
Jó állapotban lévő mézeskannák eladók. Engel Betéti Társaság. Léva. 413

Délutáni bejárónót keresek. Eladó gyönyörű áldozási ruha. Bem-utca 13. 450

Kerékpár teljesen jó állapotban és keveset használva eladó. Léva, Hunyady János-utca 10. 353

Kovács segédet keresek azonnali belépésre Antal János, Mohi 444

Traktort száz hold tarlószántásra keresek, azonnal aratás utánra. Csatt Mihály, Kislüle. 445

Kiadó egy szoba mellékhelyiségekkel, bővebb Vágóhid u. 4. sz. 447

Egy összecsukható vasgátracsal eladó. Cim a kiadóban. 448

Napraforgó-termesztési verseny

Az olajosmagvak terméseredményének emelése és a termesztési kedv fokozása érdekében a földmivélsügyi miniszter Kamaránkat napraforgó termesztési verseny rendezésével bizta meg. A napraforgó termesztési versenyben résztvehet minden 50—500 kat. hold szántóterülettel rendelkező gazda, és pedig két csoportban külön csoportban a 200 holdon aluli és külön a 200 holdon felüliek. Az olajosmag termesztésének sikeréhez fűződő nemzeti érdekek megkívánják, hogy a gazdák a versenyre minél számosabban jelentkezzenek. Eppen ezért a földmivélsügyi miniszter ur nagyszámu pénz-és oklevél díjat tűzött ki. A Kamaránk működési területén legjobb eredményt elérő gazda 500 P. első díjban és elismerő oklevélben részesül. 6 második díj a 250 P. és 10 harmadik a 150 P. E díjak mindkét birtoknagyság-csoportra külön-külön érvenyesek, tehát külön a 200 kat. holdon aluli és külön a 200 kat. holdon felüli területen gazdálkodók részére. Jelentkezni lehet Kamaránknál, egyszerű levelezőlapon. Cim: Kiszállási Mezőgazdasági Kamara, Komárom, Ferenc József rakpart 16. Jelentkezési határidő 1942. július 15.

Festék

és háztartási cikkeik legjobban és legolcsóbb napiáron

Ürge József

szaküzletében szeresheti be (Postával szemben)

Denaturált szesz
kimérve állandóan kapható.

Borcsányi-féle kácai villa, emeletes bérház és egy építőtekek szabad kézből eladó. Vételi ajánlatok dr. Mocsy Ába ügyvédhez küldendők. 455

Ügyes tanulóányt azonnal felveszek Nagy szalon. Petőfi-utca 16. 451

Kerékpárok, varrógépek, vadászfegyverek, vadászati és halászati cikkek Szakszerű kereskedése és javító műhelye.

Telefon: 130.

VÁROSI MOZGÓ LÉVA

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy 1942. évi nyári évadunkat június hó 26-án, pénteken megnyitjuk.

Megnyitó előadásunkban bemutatjuk az ideai filmévad legnagyobb és legkedvesebb filmoperettjét.

Pénteken este 7 és 9 órákor,
Szombaton este 7 és 9 órákor,
vasárnap 2, 4, 7 és 9 órákor,
hétfőn 2, 4, 7 és 9 órákor,
június hó 26—27—28—29 én Jacobi
Viktor világhírű operettje:

Leányvásár

SZELECZKY ZITA nagyszerű parádés főszerepben. SÁRDY JÁNOS gyönyörű énekszámokkal szerepel. — A humorról Latabár Kálmán Kis Manyival gondoskodik. További szereplők Bilicsi Tivadar és Maklár Zoltán.

Magyar Világhíradó!

A nagyérdemű közönség további szíves pártfogását kéri tisztelettel az igazgatóság. Jegyélvétel minden nap reggel 9 órától. Vidékieknek telefon- vagy levélrendelésre jegyeket fenntartunk.

Előkészületben a következő hétre:

Kalózszerem,
103-as nem tér vissza.